

A: uddannelse

Danske Gymnasier til rektor: Der er ikke guld gemt i taxameterjunglen

DEBAT

9. maj 2019 kl. 2:00 | 1 kommentar

Det koster ikke det samme at uddanne en stx-, htx- og hhx-elev, og det er en af forklaringerne på, at taxametersystemet ikke fordeler midlerne ligeligt, skriver Birgitte Vedersø. [Foto: Danske Gymnasier/pressefoto]

REPLIK: Der er behov for en revision af taxametersystemet. Men Danske Gymnasier kan ikke genkende den skævhed, som rektor Carsten Hogrefe påpeger i forholdet mellem stx og hhx, skriver Birgitte Vedersø.

Sæt dagsorden i
valgkampen med

LÆS MERE HER

Af Birgitte Vedersø

Formand for Danske Gymnasier

Rektor for handelsgymnasiet på Vestfyn Carsten Hogrefe har [her på Altinget:uddannelse](#) givet udtryk for behovet for en ny, mere gennemsigtig og forenklet taxametermodel for de gymnasiale uddannelser.

Det er vi i Danske Gymnasier enige i.

At der i den nuværende model er tale om en meget stor grad af skævhed mellem gymnasiale uddannelser, er vi imidlertid ikke enige i, og de tal, som Carsten Hogrefe bruger til at underbygge sin påstand, kan vi ikke genkende.

Udstyrskrævende undervisning koster

Ser man på taxametertilskuddene for en mindre institution som Hogrefes handelsgymnasium [med 157 årselever], så modtager en ren hhx-institution op til 16,4 millioner kroner, en ren stx-institution vil modtage op til 17,6 millioner kroner og en ren htx-institution 18,8 millioner kroner.

Stx placerer sig altså midt imellem hhx og htx, og en kombineret hhx- og htx-institution vil derfor modtage tilskud på niveau med en tilsvarende stx-institution.

En væsentlig forklaring på forskellene skal primært findes ved, at det ikke koster det samme at uddanne en elev på hhx og stx. En afgørende faktor her er omkostningerne til udstyrskrævende undervisning; herunder lokaler til fysik, kemi, musik og idræt med videre.

Den historiske forklaring på, at taxametersystemet er skruet sammen, som det er, er, at det ikke blev etableret på en gang, hvilket blandt andet skyldes, at de almene gymnasier først sent er blevet selvejende.

Det er i dag en vildtvoksende jungle, og vi kan hurtigt blive enige med Carsten Hogrefe i, at der skal mere end en havesaks til at trimme forgreningerne. Men at tro, at der ligger skjulte summer begravet under rødderne, som hhx kan få del i, hvis vi hugger hele taxameterplanten om, er en kende for optimistisk.

Knopskydningerne gennem årene er jo netop opstået for at udligne uforklarlige forskelle og uhensigtsmæssigheder hen ad vejen, og mens nogle af dem har gavnet stx, har andre gavnet erhvervsgymnasierne.

Takstforskelle er velbegrundede

Det er rigtigt, at a-fagstilskuddet er højere på stx, men til gengæld har htx et markant højere undervisningstaxamater, ligesom både hhx og htx opnår et højere færdiggørelsestaxamater end stx.

Hhx får samlet set et mindre tilskud per elev end både stx og htx, og årsagen er – den logiske og ganske rimelige – at det for eksempel koster noget mere at indkøbe udstyr og drive et tidssvarende fysik- og kemilokale, end det gør at lave klasseundervisning i virksomhedsøkonomi.

Næste artikel

[HHX-rektor:
Taxametereftersyn nu,
tak](#)

Tilbage i 2008 og 2009 gennemførte Undervisningsministeriet en omfattende gennemgang af tilskuddene til de gymnasiale uddannelser og opjusterede ved den lejlighed tilskuddene til hhx markant.

På den baggrund kunne daværende undervisningsminister Bertel Haarder konstatere, at alle resterende takstforskelle var velbegrundede, og at der ikke var mere at komme efter.

Man skal derfor ikke forvente, at et nyt taxametersystem vil give nævneværdige økonomiske fordele for den ene eller den anden ungdomsuddannelse, men når det er sagt, så er det vigtigt, at det nye taxametersystem er forudsigeligt og enkelt i sin udformning, så gymnasierne nogenlunde ved, hvad de har, når de skal lægge deres budgetter.

Uden forudsigelige budgetter bliver det nemlig svært at sikre stabil kvalitet i uddannelserne.

Skab økonomisk lighed ved fusioner

Et nyt taxameter skal hjælpe udfordrede institutioner, men en intern omfordeling imellem dem bør begrænses mest muligt.

Således kan man for eksempel lempe kriterierne for, hvilke gymnasier der kan få udkantstilskud samt lette adgangen til socialt taxameter, så det udløses ved en lavere andel af frafaldstruede elever, end det er tilfældet i dag.

Taxameterreformen bør også ligestille alle institutionstyper ved fusioner. I dag er der en økonomisk gevinst ved at fusionere to erhvervsskoler, mens en fusion mellem to stx-gymnasier decideret koster skolerne penge, fordi de mister tilskud.

I en situation som den aktuelle, hvor antallet af unge falder – og det sker særlig hurtigt i yderområderne – overvejer flere og flere ungdomsuddannelsesinstitutioner at gå sammen. Men ulige økonomiske muligheder risikerer at spænde ben for ellers fornuftige fusioner. Og det er ærgerligt.

Kobler taxameterreformen tilskud med resultatkrav, bør det nye taxametersystem tage højde for, at almene gymnasier har en dobbelt formålsparagraf, hvor de både skal uddanne og danne eleverne. Det sidste er svært at måle, og hvordan skal det så takseres?

[Elever »](#)[Gymnasier »](#)[Danske Gymnasier »](#)[Birgitte Vedersø »](#)[Carsten Hogrefe »](#)

debat@altinget.dk

FAKTA

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning. Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Debatindlæg kan sendes til debat@altinget.dk

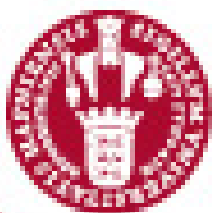
MEST LÆSTE ARTIKLER

1. Få overblikket: Altinget holder åbent hus hele valgkampen

2. Eleverrådsformand: Gymnasiet svigter de sproglige fag

3. DPU-leder: Det faglige indhold i pædagoguddannelsen er ikke godt nok

4. Venstre med velfærdsløfte: Væk med sparekrav og ind med 69 milliarder

KØBENHAVNS UNIVERSITET

KØBENHAVNS UNIVERSITET
søger

INSTITUTLEDER
TIL STATSKUNDSKAB,
DET SAMFUNDSVIDENSKABE-
LIGE FAKULTET

Læs mere

GENITOR

– GØR GOD LEDELSE BEDRE